

**Naxçıvan Muxtar Respublikasının
ALİ MƏCLİSİNƏ SEÇKİLƏR**

**1 SENTYABR 2024-CÜ İL
DEPUTATLIĞA
NAMİZƏDLƏR ÜÇÜN
YADDAŞ**

Naxçıvan-2024

NAXÇIVAN MUXTAR RESPUBLİKASI
MƏRKƏZİ SEÇKİ KOMİSSİYASI

DEPUTATLIĞA NAMİZƏDLƏR ÜÇÜN
YADDAŞ KİTABÇASI

NAXÇIVAN - 2024

NAMİZƏDLİYİN İRƏLİ SÜRÜLMƏSİ

Naxçıvan Muxtar Respublikası Konstitusiyasının 15-ci maddəsinin I hissəsi:

Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində daimi yaşayan, seçkilərdə iştirak etmək hüququna malik olan hər bir Azərbaycan Respublikası vətəndaşı qanunla müəyyən edilmiş qaydada Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatı seçilə bilər.

Deputatlığa namizədlər irəli sürmək hüququna malik olan subyektlər:

- vətəndaşın özü;
- seçicilərin təşəbbüs qrupu;
- siyasi partiya;
- siyasi partiyaların bloku;

“Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinə seçkilər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikası Qanununun 14-cü maddəsinə əsasən aşağıdakı şəxslərin Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatı seçilmək hüququ (passiv seçki hüququ) yoxdur:

- məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş hökmü ilə azadlıqdan məhrum etmə yerlərində cəza çəkən şəxslərin;

- Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 15.4-15.5-ci maddələrində nəzərdə tutulan cinayətlərə görə məhkum olunmuş şəxslər;

- ikili vətəndaşlığı olan, Naxçıvan Muxtar Respublikasında daimi yaşayan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları (ikili vətəndaşlığı qalanadək);

- xarici dövlətlər qarşısında öhdəlikləri olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında daimi yaşayan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarının (həmin öhdəliklərə xitam verilənədək).

Öz təşəbbüsü ilə deputatlığa namizədliyini irəli sürən vətəndaş (və ya onun səlahiyyətli nümayəndəsi) müvafiq dairə seçki komissiyasına aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidir:

- deputatlığa namizədliyini irəli sürülməsinə dair **bildiriş**;
- “Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinə seçkilər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanununun 49-cu maddəsinin tələblərinə uyğun tərtib edilmiş və deputatlığa namizədliyi irəli sürülmüş şəxsin soyadı, adı, atasının adı, onun doğum tarixi, yaşayış yerinin ünvanı, təhsili, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriya və nömrəsi, əsas iş və ya xidmət yeri, tutduğu vəzifə (bu olmadıqda – fəaliyyət növü), məhkumluğu, vətəndaşlığı və başqa dövlətlər qarşısında öhdəliyinə dair məlumatlar, habelə deputat seçiləcəyi halda, həmin vəzifə ilə uzlaşmayan fəaliyyətə xitam verəcəyi barədə öhdəliyi göstərilmiş **ərizəsi** (ərizəyə 3x4 sm ölçüdə 2 ədəd rəngli fotosəkil əlavə olunur);

- namizəd tərəfindən səlahiyyətli nümayəndə təyin edilibsə, səlahiyyətli nümayəndənin notariat qaydasında təsdiq edilmiş **vəkalətnaməsi** ;

- namizəd öz ərizəsində siyasi mənsubiyyətinə dair məlumat daxil edibsə, bu barədə **təsdiqedicisi sənəd**.

Seçicilərin təşəbbüs qrupunun irəli sürdüyü namizədin sənədlərini dairə seçki komissiyasına təqdim etmək səlahiyyəti olan şəxslər:

- seçicilərin təşəbbüs qrupunun nümayəndəsi;
- namizədin özü;
- namizədin səlahiyyətli nümayəndəsi.

Namizədin seçicilərin təşəbbüs qrupu tərəfindən irəli sürülməsi üçün dairə seçki komissiyasına aşağıdakı sənədlər təqdim olunmalıdır:

- seçicilərin təşəbbüs qrupunun yaradılması və namizədliyin irəli sürülməsi barədə yığıncağın **protokolu**;

- namizədin irəli sürülməsinə təşəbbüs edilməsi barədə **bildiriş**;

- “Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinə seçkilər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanununun 49-cu maddəsinin tələblərinə uyğun tərtib edilmiş deputatlığa namizədliyi irəli sürülmüş şəxsin soyadı, adı, atasının adı, onun doğum tarixi, yaşayış yerinin ünvanı, təhsili, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriya və nömrəsi, əsas iş və ya xidmət yeri, tutduğu vəzifə (bu olmadıqda – fəaliyyət növü), məhkumluğu, vətəndaşlığı və başqa dövlətlər qarşısında öhdəliyinə dair məlumatlar, habelə deputat seçiləcəyi halda, həmin vəzifə ilə uzlaşmayan fəaliyyətə xitam verəcəyi barədə öhdəliyi göstərilmiş **ərizəsi** (ərizəyə 3x4 sm ölçüdə 2 ədəd rəngli fotosəkil əlavə olunur);

- namizəd tərəfindən səlahiyyətli nümayəndə təyin edilibsə, səlahiyyətli nümayəndənin notariat qaydasında təsdiq edilmiş **vəkalətnaməsi** ;

- namizəd öz ərizəsində siyasi mənsubiyyətinə dair məlumat daxil edibsə, bu barədə **təsdiqedici sənəd**.

QEYD: *Özü və ya seçicilərin təşəbbüs qrupu tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş şəxs ərizəsində siyasi mənsubiyyətinə dair məlumat daxil edilməsi arzusundadırsa üzv olduğu siyasi partiyanın 5 sözdən çox olmayan adla adlandırılmasını müvafiq seçki komissiyası ilə razılaşdırır. Ərizədə göstərilmiş siyasi partiya, namizədi öz sıralarından xaric edibsə və bu barədə müvafiq seçki komissiyasına bildiriş göndəribsə, bu bildiriş alındıqdan sonra həmin namizədlə əlaqədar siyasi partiyanın adından istifadə edə bilməz.*

Namizədin siyasi partiya tərəfindən irəli sürülməsi

Namizədin irəli sürülməsi haqqında **qərarı** siyasi partiya öz nizamnaməsinə uyğun olaraq qəbul edir. Belə qərar kollegial qaydada, səsvermə yolu ilə qəbul edilməlidir. Namizədin irəli sürülməsi haqqında siyasi partiyanın qərarı **protokolla** rəsmiləşdirilir. Həmin protokolda aşağıdakılar göstərilməlidir:

- iclasda (qurultayda, konfransda, rəhbər orqanın iclasında) iştirak etmək üçün qeydə alınmış iştirakçıların sayı;
- deputatlığa namizədin irəli sürülməsi barədə qərar və bu qərar üzrə səsvermənin nəticələri;
- deputatlığa namizədin irəli sürülməsi barədə qərarın qəbul edilməsi tarixi.

Namizəd siyasi partiya tərəfindən irəli sürülmüşdürsə aşağıda göstərilən sənədlər siyasi partiyanın səlahiyyətli nümayəndəsi tərəfindən namizədin adı ilə birlikdə müvafiq dairə seçki komissiyasına təqdim edilməlidir:

- siyasi partiyanın qeydə alınması barədə **şəhadətnamənin** notariat qaydasında təsdiqlənmiş surəti;
- siyasi partiyanın qüvvədə olan **nizamnaməsinin** notariat qaydasında təsdiqlənmiş surəti;
- namizədin irəli sürülməsi barədə siyasi partiyanın qurultayının (konfransının, rəhbər orqanının iclasının) **qərarı** və müvafiq **iclasın protokolu**;
- hər bir namizədin irəli sürülməsi barədə ayrı-ayrılıqda tərtib edilmiş **bildiriş**;
- “Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinə seçkilər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanununun 50-ci maddəsinin tələblərinə uyğun tərtib edilmiş deputatlığa namizədliyi irəli sürülən şəxslərin tərcümeyi-halına (soyadı, adı, atasının adı, doğum tarixi, yaşayış yerinin ünvanı, təhsili, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriya və

nömrəsi, əsas iş və ya xidmət yeri, tutduğu vəzifə (bu olmadıqda – fəaliyyət növü)), məhkumluğuna, vətəndaşlığına və başqa dövlətlər qarşısında öhdəliyinin olub-olmamasına dair məlumatları əks etdirən, habelə deputat seçiləcəyi halda, həmin vəzifə ilə uzlaşmayan fəaliyyətə xitam verəcəyi barədə öhdəliyi göstərilmiş **razılıq ərizəsi** (ərizəyə 3x4 sm ölçüdə 2 ədəd rəngli fotosəkil əlavə olunur);

- səlahiyyətli nümayəndələrin, habelə maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrin təyin edilməsi barədə siyasi partiyanın **qurultayının** (konfransının, rəhbər orqanının iclasının) **qərarı**;

- siyasi partiyanın səlahiyyətli nümayəndələrinin Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş qaydada rəsmiləşdirilmiş **vəkalətnamələri**;

- siyasi partiyaların səlahiyyətli nümayəndələrinin **siyahısı**.

Siyasi partiyalar tərəfindən Mərkəzi Seçki Komissiyasına aşağıdakı sənədlər təqdim edilməlidir:

- səlahiyyətli nümayəndələrin **siyahısı**;

- maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrin **siyahısı**;

- səlahiyyətli nümayəndələrin **razılıq məktubu**;

- maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrin **razılıq məktubu**.

Namizədin siyasi partiyalar bloku tərəfindən irəli sürülməsi

Namizəd siyasi partiyalar bloku tərəfindən irəli sürüldükdə, aşağıda göstərilən sənədlər namizədin adı ilə birlikdə müvafiq dairə seçki komissiyasına təqdim edilməlidir:

- siyasi partiyaların blokuna daxil olan siyasi partiyaların qurultaylarının (konfranslarının, rəhbər orqanının iclasının) namizəd irəli sürmək barədə **qərarları** ilə birlikdə müvafiq iclasların **protokolları**;

- siyasi partiyaların blokuna daxil olan siyasi partiya nümayəndələri iclasının (qurultaylarının, konfranslarının) siyasi partiyaların bloku adından namizəd irəli sürülməsi haqqında **qərarı** və müvafiq iclasın **protokolu**;

- hər bir namizədin irəli sürülməsinə dair ayrı-ayrılıqda tərtib edilmiş **bildiriş**;

- siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndələrinin notariat qaydasında və ya Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş qaydada rəsmiləşdirilmiş **vəkalətnamələri**;

- siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndələrinin **siyahısı**;

- “Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinə seçkilər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanununun 50-ci maddəsinin tələblərinə uyğun tərtib edilmiş deputatlığa namizədliyi irəli sürülən şəxslərin tərcümeyi-halına (soyadı, adı, atasının adı, doğum tarixi, yaşayış yerinin ünvanı, təhsili, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriya və nömrəsi, əsas iş və ya xidmət yeri, tutduğu vəzifə (bu olmadıqda – fəaliyyət növü)), məhkumluğuna, vətəndaşlığına və başqa dövlətlər qarşısında öhdəliyinin olub-olmamasına dair məlumatları əks etdirən, habelə deputat seçiləcəyi halda, həmin vəzifə ilə uzlaşmayan fəaliyyətə xitam verəcəyi barədə öhdəliyi göstərilmiş **razılıq ərizəsi** (ərizəyə 3x4 sm ölçüdə 2 ədəd rəngli fotosəkil əlavə olunur).

Siyasi partiyalar bloku tərəfindən Mərkəzi Seçki Komissiyasına aşağıdakı sənədlər təqdim edilməlidir:

- səlahiyyətli nümayəndələrin **siyahısı**;

- maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrin **siyahısı**;

- səlahiyyətli nümayəndələrin **razılıq məktubu**;

- maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndənin **razılıq məktubu**.

***QEYD:** siyasi partiyalar, siyasi partiyaların bloku bu bloka daxil olan partiyaların üzvü olmayan şəxsləri də namizəd kimi irəli sürə bilər.*

Dairə seçki komissiyasına təqdim edilmiş sənədlərin alınması barədə yazılı **arayış** namizəd və ya onun səlahiyyətli

DİQQƏT!

Dairə seçki komissiyasına təqdim edilmiş sənədlərə **5 gün** müddətində baxılır, namizədin səlahiyyətli nümayəndəsinə və ya seçicilərin təşəbbüs qrupunun nümayəndəsinə, siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndəsinə namizədin təsdiq olunub-olunmaması barədə əsaslandırılmış qərar təqdim edilir.

nümayəndəsinə, seçicilərin təşəbbüs qrupunun nümayəndəsinə, siyasi partiyalar, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndəsinə verilir.

NAMİZƏDİN MÜDAFİƏSİ ÜÇÜN SEÇİCİ İMZALARININ TOPLANMASI

Öz təşəbbüsü ilə, seçicilərin təşəbbüs qrupları, siyasi partiyalar və ya siyasi partiya blokları tərəfindən irəli sürülən namizədlərin müdafiəsi məqsədilə seçici imzalarının toplanması

müvafiq seçki komissiyası tərəfindən namizədlərə və ya onların səlahiyyətli nümayəndələrinə deputatlığa namizədin irəli sürülməsini təsdiq edən qərarın təqdim edildiyi gündən başlanılır.

İmza toplanmasına dair tələblər:

Deputatlığa namizədin müdafiəsi üçün onun namizədliyinin irəli sürüldüyü seçki dairəsinin ərazisində seçicilərin **azı 300 imzası** toplanmalıdır.

İmza toplanmasında iştirak etmək hüququna malik olan şəxslər:

- namizədin özü;
- səlahiyyətli nümayəndələr;
- 18 yaşına çatmış aktiv seçki hüququ olan Azərbaycan

Respublikasının vətəndaşı.

Qeyd: digər fiziki və hüquqi şəxslərin imza toplanmasında iştirakı yol verilməzdir.

QEYD: namizəd, siyasi partiya, siyasi partiyaların bloku seçici imzalarını toplayan şəxslə imza toplanması barədə müqavilə bağlaya bilər.

İmza toplanmasında iştirak edə bilməzlər:

- dövlət orqanları;
- bələdiyyə qurumları;
- mülkiyyət formasından asılı olmayaraq hüquqi şəxslər.

İmza toplanması zamanı qadağandır:

- seçiciləri imza atmağa məcbur etmək;
- imza atmağa imkan verməmək;

- imza atdıqlarına görə seçiciləri hər hansı formada mükafatlandırmaq

DİQQƏT:

Yuxarıda göstərilən qadağalara əməl olunmaması müvafiq məhkəmə tərəfindən təsdiqlənersə, bu, toplanmış imzaların etibarsız sayılması və namizədin qeydə alınmasından imtina üçün əsas ola bilər. **Qeydə alınmış namizədin** müdafiəsi üçün seçici imzaları toplanarkən qanun pozuntularına yol verilməsi faktları təsdiqlənersə, onun qeydiyyatı ləğv edilə bilər.

İmzaların toplanmasına icazə verilən yerlər:

- tədris müəssisələri;
- yaşayış yerləri;
- seçkiqabağı təşviqat aparılması qadağan edilməyən digər yerlər.

QEYD: seçici imza vərəqəsinə imza edərkən aşağıdakı məlumatlar göstərməlidir.

- soyadı, adı, atasının adı;
- doğum tarixi (18 yaşlı şəxs hətə doğulduğu ay və gün)
- yaşayış yerinin ünvanı;
- şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyası, nömrəsi və verilmə tarixi;
- imza qoyulması tarixi.

İmza vərəqəsində seçiciyə aid məlumatları imza toplayan şəxs seçicinin razılığı ilə onun əvəzinə doldura bilər (imza istisna olmaqla). **İmza etmək hüququ yalnız seçiciyə məxsusdur.**

İmza vərəqələrinin rəsmiləşdirilməsi qaydası:

- şəxsin özü və ya seçicilərin təşəbbüs qrupu tərəfindən irəli sürülmüş namizəd üçün imza toplandıqdan sonra imza vərəqəsi imza toplayan şəxs və namizəd tərəfindən imzalanır. Imza toplayan şəxs imza vərəqəsinə imza qoymazdan əvvəl soyadını, adını, atasının adını şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyasını, nömrəsini və verilmə tarixini göstərir;

- namizəd, siyasi partiyalar, siyasi partiyalar bloku tərəfindən irəli sürülsə, imza toplandıqdan sonra imza vərəqəsi imza toplayan şəxs və siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndəsi tərəfindən imzalanır. İmza toplayan şəxs imza vərəqəsində imza qoymazdan əvvəl soyadını, adını, atasının adını şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyasını, nömrəsini və verilmə tarixini göstərir, müvafiq səlahiyyətli nümayəndə isə soyadını, adını, atasının adını və imza qoyulması tarixini göstərir;

- namizədin irəli sürülməsinin təşəbbüsçüləri, namizədin və ya siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndələri irəli sürülmüş namizədin müdafiəsi üçün toplanmış seçici imzalarının sayını hesablayır, seçici imzalarının toplanması haqqında yekun protokolu tərtib edir və imzalayır.

Müvafiq dairə seçki komissiyasına təqdim edilən imza vərəqələri **nömrələnməli** və ardıcıl **tikilməlidir**.

NAMİZƏDİN QEYDƏ ALINMASI ÜÇÜN SEÇKİ SƏNƏDLƏRİNİN TƏQDİM EDİLMƏSİ

Namizədin qeydə alınması üçün namizəd və ya namizədin, siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli

nümayəndəsi səsvermə gününə ən çoxu 45 və ən azı 25 gün qalmış saat 18:00-dək müvafiq dairə seçki komissiyasına seçki sənədlərini təqdim edir.

Təqdim edilən sənədlərin siyahısı:

- deputatlığa namizədin müdafiəsi üçün toplanmış seçici imzaları olan **imza vərəqələri** (təqdim olunmuş imza vərəqələrinin aşağı küncü imzalanır);

- seçici imzalarının toplanması haqqında yekun **protokolun 2 nüsxəsi**;

- deputatlığa namizədin öhdəlik ərizəsindəki namizəd haqqında məlumatlarda **dəyişikliklər barədə bildiriş**;

- deputatlığa namizədin seçkilərin təyin edildiyi gündən əvvəlki bir illik dövrü əhatə edən gəlirlərinin miqdarı və mənbələri barədə **məlumat**;

- gəlirlər barədə məlumatların alındığı təşkilatlardan həmin gəlirlərin illik cəmi barədə **arayış**;

- mülkiyyət hüququ əsasında namizədə məxsus əmlak barədə **məlumat**;

- seçici imzalarının toplanması üçün sərf edilmiş vəsait haqqında məlumatlar da göstərilməklə, namizədin ilkin maliyyə hesabı.

Qanunvericiliklə müəyyən edilən müddətdən sonra təqdim olunan imza vərəqələri qanunla müəyyən olunmuş müddətdə verilmiş imza vərəqələrinin doğurduğu hüquqi nəticəni yaratmır. Dairə seçki komissiyası bu halı öz qərarı ilə rəsmiləşdirməlidir.

Dairə seçki komissiyası seçki sənədlərini qəbul edərkən imza vərəqələri olan hər bir vərəqi möhürü ilə təsdiqləyir, təqdim olunmuş imza vərəqələri sayının seçici imzaları toplanmasının yekunu haqqında protokolla uyğunluğunu yoxlayır, sonra isə qəbul edilmə tarixini və vaxtını qeyd edərək, namizədə və ya siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun

səlahiyyətli nümayəndəsinə seçki sənədlərinin, eləcə də imza vərəqələrinin sayını və imza vərəqələrindəki imzaların sayını göstərməklə, sənədlərin qəbulu barədə yazılı **arayıf** verir.

Arayıf dairə seçki komissiyasının sədri və üzvlərindən biri, həmçinin sənədləri təqdim edən şəxs tərəfindən imzalanıb, dairə seçki komissiyasının möhürü ilə təsdiqlənir. Arayıfın bir nüsxəsi seçki sənədlərini təqdim edən şəxsə verilir.

NAMİZƏDİN DAİRƏ SEÇKİ KOMİSSİYASI TƏRƏFİNDƏN QEYDƏ ALINMASI

Müvafiq dairə seçki komissiyası imza vərəqələrini və namizədin qeydə alınması üçün lazım olan digər seçki sənədlərini qəbul etdikdən sonra 10 gün müddətində qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada sənədlərlə iş aparmalı və məlumatları yoxlayaraq namizədin qeydə alınmaması barədə əsaslandırılmış qərar qəbul etməlidir. Siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun irəli sürüldüyü namizəd qeydə alındıqda dairə seçki komissiyası qeydiyyat barəsində qərarında namizədin müvafiq siyasi partiya, siyasi partiyaların bloku tərəfindən irəli sürüldüyünü göstərir. Qeydiyyat və ya qeydiyyattan imtina barəsində qərarında onun qəbul olunduğu tarix və vaxt göstərilir.

Namizədin qeydə alınması barədə qərarın surəti müvafiq seçki komissiyası tərəfindən həmin **qərarın qəbul edildiyi gündən etibarən bir gün müddətində** namizədə, namizəd irəli sürmüş siyasi partiyanın və ya siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndələrinə verilməli, qeydiyyatdan imtina olunubsa, həm də bunun əsasları göstərilməlidir.

QEYD: bir şəxsin birdən çox seçki dairəsi üzrə namizəd kimi qeydə alınmasına yol verilmir.

Qeydiyyatdan imtina üçün aşağıdakılar əsas ola bilər:

- imza vərəqələri və onlara əlavə edilməli olan sənədlərin düzgün rəsmiləşdirilməməsi və ya olmaması;
- namizədin müdafiəsi üçün təqdim edilmiş etibarlı (düzgün) seçici imzalarının lazımı saydan az olması;
- dövlət orqanları bələdiyyə qurumları mülkiyyət formasından asılı olmayaraq hüquqi şəxslər imza toplanmasında iştirak etdikdə;
- imza toplanması prosesində seçicilər imza atmağa məcbur edildikdə;
- seçiciyə imza atmağa imkan vermədikdə və ya seçicini hər hansı formada mükafatlandırdıqda;
- namizədin təqdim etdiyi məlumatlar doğru olmadıqda və ya onların etibarsızlığı əhəmiyyətli xarakter daşıdıqda;
- “Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinə seçkilər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanunu ilə müəyyən olunmuş müddətdən əvvəl seçkiqabağı təşviqat aparılması faktı müəyyənləşdirildikdə;
- seçicilərin ələ alınması faktı aşkarlandıqda;
- seçicilərə pul vəsaiti, hədiyyələr və digər qiymətli materiallar verildikdə (döş nişanları, yapışqanlı nişanlar, plakatlar və nominal dəyərə malik olan digər təşviqat materialları istisna edilməklə);
- seçiciləri səsvermənin nəticəsindən asılı olaraq mükafatlandırdıqda və ya belə mükafatlandırmanı vəd etdikdə;
- malların güzəştli satışını keçirdikdə, hər hansı malı (çap materialları istisna olmaqla) pulsuz verdikdə;
- əvəzsiz və ya güzəştli şərtlərlə xidmətlər göstərildikdə;
- seçkiqabağı təşviqat zamanı seçicilərə qiymətli kağızlar, habelə maddi sərvətlər, pul vəsaiti veriləcəyini vəd

etmək yolu ilə, habelə qanunvericiliyə zidd olan digər əsaslarla xidmətlər göstərilməsi ilə təsir etdikdə.

- Qeydə alınmış hər bir namizədə dairə seçki komissiyası tərəfindən Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyən etdiyi formada **qeydiyyat vəsiqəsi** verilir.

QEYD: Hər bir qeydə alınmış namizədin, siyasi partiyanın, siyasi partiyaların blokunun məntəqə seçki komissiyası işə başladığı andan səsvermənin nəticələri rəsmiləşdirilənədək hər bir məntəqə seçki komissiyasına müşahidəçi təyin etmək hüququ vardır. Belə müşahidəçiyə dairə seçki komissiyası müvafiq **lövhəcik** verir.

Qeydə alınmış namizəd, onun səlahiyyətli nümayəndəsi və ya vəkil edilmiş şəxsləri, namizədi qeydə alınmış siyasi partiyaların, siyasi partiyalar bloklarının, səlahiyyətli nümayəndələri və yaxud vəkil edilmiş şəxsləri seçki komissiyalarının fəaliyyətini izləyə bilər:

- seçki komissiyalarının iclaslarını;
- dairə və məntəqə seçki komissiyalarında seçki bülletenləri ilə işin aparılmasını;
- seçici siyahıları ilə işin aparılmasını;
- səsvermə üçün qeydiyyatdan çıxma vəsiqələri ilə işin aparılmasını;
- səslerin hesablanması;
- səsvermənin nəticələri və yekunları haqqında protokollarla müvafiq işin aparılmasını;
- seçki komissiyalarında digər seçki hərəkətlərinin həyata keçirilməsini müşahidə etməsini;
- dairə və məntəqə seçki komissiyalarının qərarlarının və digər seçki sənədlərinin (seçici siyahıları, səsvermə üçün

qeydiyyatdan çıxma vəsiqələri, seçki bülletenləri və imza vərəqələri istisna olmaqla) surətlərini almaq.

DİQQƏT!

Seçici siyahılarının, səsvermə üçün qeydiyyatdan çıxma vəsiqələrinin, seçki bülletenləri və imza vərəqələrinin surətləri tələb oluna bilməz.

- Müvafiq seçki komissiyalarının iclaslarında iştirak etmək və seçki sənədləri ilə tanış olmaq üçün qeydə alınmış namizədin seçki komissiyasından əlavə icazə alması və ya müşahidəçi qismində qeydiyyatdan keçməsi tələb olunmur.

- Müvafiq seçki komissiyası qeydə alınmış namizədin seçki sənədləri ilə iş aparılan və ya səslər hesablanan yerə sərbəst daxil olmasını təmin edir.

- Müvafiq seçki komissiyası qeydə alınmış hər bir namizədi və ya onun səlahiyyətli nümayəndəsini seçki sənədləri ilə iş aparılması və komissiyanın iclasının vaxtı haqqında məlumatlandırır.

- Seçki komissiyalarına rəsmi daxil olmuş şikayətlərə baxıldıqda qeydə alınmış namizədin iclasda iştirak etmək hüququ vardır.

- Qeydə alınmış namizəd seçki komissiyalarında seçki hərəkətlərinin həyata keçirilməsini, səsvermənin nəticələrinin və seçkinin yekunlarının müəyyənləşdirilməsini, səsvermənin nəticələri və seçkinin yekunları haqqında protokolların tərtib olunmasını, habelə səsələrin hesablanmasını müşahidə edə bilər.

- Seçki komissiyaları vətəndaşlara qeydə alınmış namizədlərin hər birinin tərcümeyi-halı, qeydiyyatının nəticələri, namizədlərin siyahısı haqqında məlumat verirlər.

- Qeydə alınmış namizədlərin seçki dairələri üzrə siyahısı səsvermə gününə azı 14 gün qalmış Mərkəzi Seçki komissiyası tərəfindən müvafiq dövrü nəşrlərdə dərc edilir.

QEYDƏ ALINMIŞ DEPUTATLIĞA NAMİZƏDİN HÜQUQ VƏ VƏZİFƏLƏRİ. QADAĞALAR.

Hüquqlar:

- dövlət vəzifəsində olan qeydə alınmış namizədlərin yalnız öz vəzifələrini icra etməkdən azad olduğu vaxtda seçkiqabağı təşviqat aparmaq hüququ vardır;

- qeydə alınmış namizəd işlədiyi, qulluq etdiyi, oxuduğu, dövlət orqanının, təşkilatının müdiriyyəti, hərbi hissənin komandiri dairə seçki komissiyasında namizədin qeydə alındığı gündən seçkilərin rəsmi dərc edildiyi günədək ərizəsində və ya raportunda göstərilən müddət üçün onun işdən, tədrisdən, xidmətdən istənilən gün və vaxt ödənişsiz məzuniyyət verilməsi təmin edilməlidir;

- dairə seçki komissiyasında namizədin qeydə alındığı gündən seçkilərin nəticələrinin rəsmi dərc edildiyi günədək qeydə alınmış namizəd dövlət orqanının, idarəsinin, təşkilatının və ya bələdiyyə orqanının, təşkilatının onların vəzifəli şəxslərinin təşəbbüsü ilə işdən, xidmətdən, təhsil müəssisəsindən çıxarıla və ya öz razılığı olmadan başqa iş keçirilə bilməz, habelə ezamiyyətə göndərilə bilməz;

- seçki kampaniyası dövründə müvafiq prokurorun razılığı olmadan, namizəd kimi qeydə alındıqdan sonra törətdiyi əməllərə görə cinayət məsuliyyətinə cəlb edilə bilməz və məhkəmə qaydasında müəyyənləşdirilən inzibati tənbeh tədbirinə məruz qala bilməz;

- qeydə alınmış namizəd müvafiq dairə seçki komissiyasından hüduqları, ünvanı və telefonları göstərilməklə

seçki məntəqələrinin, məntəqə seçki komissiyalarının siyahısını və səsvermə yerinin ünvanını ala bilər;

- qeydə alınmış namizəd dövlət orqanının, idarəsinin, təşkilatının və ya bələdiyyə orqanının, təşkilatının seçki orqanının hərəkəti (hərəkətsizliyi) nəticəsində ona dəymiş zərərin ödənilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq məhkəməyə müraciət edə bilər;

- qeydə alınmış namizəd 3-ə qədər vəkil edilmiş şəxs təyin etmək hüququ vardır. Göstərilən şəxslər müvafiq olaraq dairə seçki komissiyası tərəfindən qeydə alınır.

QEYD: Dövlət orqanlarında işləyən, bələdiyyə qurumlarında olan və ya kütləvi informasiya vasitələrində əmək və mülki hüquq müqaviləsi əsasında işləyən qeydə alınmış namizədlər seçki kampaniyasında iştirak etdikləri müddətdə xidməti vəzifələrini yerinə yetirməkdən azad olunurlar (**bu qayda deputatlara şamil olunmur**).

YADDA SAXLA!

- “Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinə seçkilər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanununun tələblərinə görə **irəli sürülmüş namizəd** müvafiq dairə seçki komissiyasını yazılı şəkildə xəbərdar etməklə, namizəd olmağa dair razılıq ərizəsini istənilən vaxt geri götürə bilər. Seçki komissiyasına təqdim edilmiş bu yazılı xəbərdarlıq sonradan geri götürülə bilməz.

• Qeydə alınmış namizəd səsvermə gününə azı 10 gün qalmış müvafiq dairə seçki komissiyasına yazılı ərizə verərək namizədliyini geri götürə bilər. Belə ərizə geri götürülə bilməz.

• Daxil olmuş ərizə əsasında müvafiq seçki komissiyası ərizə vermiş namizədin qeydiyyatının ləğvi barədə **bir gün müddətində qərar** qəbul edir.

Vəzifələr:

- mətbuat azadlığına hörmət bəsləmək;
- öz peşə fəaliyyəti ilə məşğul olan media subyektlərinin nümayəndələrinin işinə mane olmamaq, namizədlərin, siyasi partiyaların (siyasi partiyalar bloklarının) seçki kampaniyalarına müdaxilə etməmək və onu pozmamaq;
  - seçkiqabağı təşviqat plakatlarını və digər bu cür təşviqat materiallarını məhv etməmək və korlamamaq;
  - seçkiqabağı kütləvi tədbirlərin keçirilməsinə mane olmamaq;
  - seçkilərin azad, sərbəst, dinc və mütəşəkkil keçirilməsi üçün seçki orqanları ilə və onların vəzifəli şəxsləri ilə əməkdaşlıq etmək;
  - seçicilərin öz iradəsini azad və sərbəst bildirməsinə maneçilik törətməmək;
  - səlahiyyətli şəxslərə və müşahidəçilərə hörmət bəsləmək və onlarla əməkdaşlıq etmək;
  - səsvermənin gizliliyini saxlamaq və saxlanılmasına kömək göstərmək;
  - seçiciləri qeyri-qanuni hərəkətlər yolu ilə öz tərəfinə çəkməmək;

- seçki komissiyalarının fəaliyyətlərinə əsassız müdaxilə etməmək, səslərin verilməsi və ya səsələrin hesablanması prosesini pozmammaq;

- seçkilərin qanuni təsdiqlənmiş nəticələrinə hörmət etmək, seçkilərlə bağlı hər bir şikayəti səlahiyyətli orqana təqdim etmək və həmin orqanın bu şikayətlə bağlı qərarına riayət etmək;

- hədə-qorxu və böhtan xarakterli və ya zorakılığa çağıran çıxışlar etməmək və bu cür materiallar yaymammaq;

- seçicilərə mükafat təklif etməmək, onları cəza ilə hədələməmək;

- təzyiq göstərmək və ya bəxşiş təklif etmək yolu ilə və ya digər qanunazidd üsullarla seçiciləri səs verməyə, səsvermədən çəkinməyə sövq etməmək;

- dövlət resurslarından, bələdiyyə və digər ictimai resurslardan “Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinə seçkilər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanunu ilə nəzərdə tutulmamış hallarda istifadə etməmək;

- təzyiq göstərmək və ya bəxşiş təklif etmək yolu ilə və ya digər qanunazidd üsullarla seçiciləri öz namizədliklərini irəli sürməyə və ya irəli sürməməyə, namizədliklərini geri götürməyə və ya geri götürməməyə, seçkiqabağı təşviqatda iştirak etməyə və ya iştirak etməməyə məcbur etməmək;

- heç bir vəzifəli şəxsin namizədin dəstəklənməsinə və ya dəstəklənməməsinə yönəldilən köməyindən və ya fəaliyyətindən istifadə etməmək;

- qeydə alınmış digər namizədlərin seçki kampaniyası zamanı öz siyasi ideyalarını və baxışlarını azad və sərbəst yaymaq hüququna hörmət bəsləmək;

- qeydə alınmış digər namizəd, siyasi partiyaların, seçicilərin, və ictimai təşkilatların hüquqlarına hörmət bəsləmək;

- seçicilərlə azad ünsiyyətin yaradılmasında qeydə alınmış digər namizədlərə mane olmamaq.

Qadağalar:

- qeydə alınmış namizədlərin, namizədləri qeydə alınmış bütün siyasi partiyaların, siyasi partiyalar bloklarının seçkiqabağı proqramlarında, yığıncaqlarında, mediada yayılan təşviqat materiallarında və çıxışlarda hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə, konstitusiyaya quruluşunun zorla dəyişdirilməsinə və dövlətin ərazi bütövlüyünün pozulmasına çağırışlar, vətəndaşların şərəf və ləyaqətini təhqir edən mülahizələr olmamalıdır;

- seçkiqabağı təşviqat aparılarkən mediadan sosial, irqi, milli, dini nifrət və düşmənçilik yaradan təşviqat formasında sui-istifadə;

- əqli mülkiyyət haqqında qanunvericiliyi pozan təşviqat aparmaq;

- dövlət vəzifəsində olan qeydə alınmış namizədlərin öz vəzifə mövqelərindən üstünlük əldə etmək üçün istifadə etməsi;

- vəzifəli şəxslər, televiziya və radio yayımçıları, media subyektlərinin nümayəndələri və yaradıcı işçilər qeydə alınmış namizəddirlərsə, seçkilərin gedişinin media subyektləri vasitələri ilə işıqlandırılmasında iştirakı;

- qeydə alınmış namizədlərin, göstərilən şəxslərin təsisçisi, sahibi, üzvü və ya işçisi olduğu təşkilatların göstərilən şəxslərin və ya təşkilatların tapşırığı ilə hərəkət edən digər fiziki və hüquqi şəxslərin xeyriyyə fəaliyyəti ilə məşğul olması;

- göstərilən şəxslərin və təşkilatların fiziki və hüquqi şəxslərə, seçicilərə maddi və maliyyə, yaxud digər xidmətlər göstərmək təklifi ilə müraciət etməsi;

- namizədlərin, qeydə alınmış namizədlərin, namizədliyi irəli sürülmüş və ya namizədləri qeydə alınmış bütün siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun, onların səlahiyyətli nümayəndələrinin və vəkil edilmiş şəxslərinin adından və onların müdafiəsi üçün fiziki və hüquqi şəxslərin xeyriyyə fəaliyyəti ilə məşğul olması.

Qeyd: seçkiqabağı təşviqatın aparılmasının “Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinə seçkilər haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanunu ilə müəyyənləşdirilmiş qaydaları pozulduqda müvafiq seçki komissiyası təqsirli şəxslərin inzibati məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün müvafiq tədbirlər görür. Seçki komissiyasının müvafiq qərarı media subyektlərində dərc olunur.

Qeyd: Namizədlərin irəli sürülməsindən dək dairə seçki komissiyasının yaradılması başa çatmayıbsa, namizədin irəli sürülməsi haqqında bildirişi, müvafiq namizədlərin razılıq ərizələri və digər sənədlər Mərkəzi Seçki Komissiyasına göndərilir. Mərkəzi Seçki Komissiyası göstərilən sənədləri dairə seçki komissiyasının təşkilindən və sədrinin seçilməsindən sonra ona təqdim edir.

